

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Природничо-економічний факультет

Кафедра екології

СИЛАБУС

до навчальної дисципліни
«ЕКОТРОФОЛОГІЯ»

підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
галузі знань 10 Природничі науки
спеціальності 101 Екологія
за освітньою програмою Екологія

Загальна інформація про курс

Назва курсу	Екотрофологія
Мова викладання	мова викладання: українська
Викладачі	Тютюнник Оксана Сергіївна, кандидат сільськогосподарських наук, старший викладач кафедри екології
Профайл викладачів	http://ecolog.kpnu.edu.ua/tyutyunnik-oksana-sergiivna/
Е-mail:	tyutyunnik@kpnu.edu.ua
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=1472
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку консультацій та індивідуальної роботи, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри; групові або одноосібні

1. Анотація до курсу

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Екотрофологія» укладена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців: рівень вищої освіти – перший (бакалаврський), ступінь вищої освіти – бакалавр, назва галузі знань – 10 Природничі науки, спеціальність 101 Екологія.

Тип дисципліни. Навчальна дисципліна «Екотрофологія» є дисципліною професійної підготовки бакалавра за спеціальністю 101 Екологія, вибіркова.

Мета дисципліни «Екотрофологія» полягає у вивченні системи харчування, враховуючи його вплив на здоров'я, довкілля, соціальні та економічні аспекти життя людини, пов'язаних з харчуванням людини. Розглянути засоби аграрного виробництва – механізацію, енергетику, добрива, пестициди, так і компоненти харчового ланцюга – виробництво, вирощування продукції, транспортування, зберігання, переробку, пакування, реалізацію, приготування, споживання, а також утилізацію відходів.

2. Формат курсу

Стандартний курс (очний).

3. Результати навчання

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері екології, охорони довкілля і збалансованого природокористування, або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій та методів наук про довкілля, та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

- ЗК 01 Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності;
- ЗК 02 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- ЗК 07 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо;
- ЗК 11 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Фахові компетентності:

- СК 05 Здатність до оцінки впливу процесів техногенезу на стан навколишнього середовища та виявлення екологічних ризиків, пов'язаних з виробничою діяльністю;
- СК 09 Здатність до участі в розробці системи управління та поводження з відходами виробництва та споживання;
- СК 14 Здатність аналізувати та прогнозувати особливості впливу екологічних факторів на організм людини, змін у

стані здоров'я населення в зв'язку із забрудненням довкілля, адаптаційних можливостей людини до впливу небажаних чинників.

Програмні результати:

- ПРН 08 Уміти проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень;
- ПРН 11 Уміти прогнозувати вплив технологічних процесів та виробництв на навколишнє середовище;
- ПРН 14 Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення;
- ПРН 24 Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
- ПРН 26 Уміти проводити якісний і кількісний аналіз води, повітря, ґрунту, відходів, продуктів харчування та аналізувати й приймати рішення щодо відповідності;
- ПРН 27 Володіти методами аналізу впливу факторів довкілля на людський організм; діагностувати небезпечні екологічні фактори та механізми їх дії; прогнозувати можливі негативні зміни.

4. Обсяг і ознаки курсу

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік навчання	3,4-й	-
Семестр вивчення	6,8-й	-
Кількість кредитів ЄКТС	4	-
Загальний обсяг годин	120 год.	-
Кількість годин навчальних занять	40 год.	-
Лекційні заняття	20 год.	-
Практичні заняття	20 год.	-
Семінарські заняття	-	-
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна та індивідуальна робота	80 год.	-
Форма підсумкового контролю	залік	-

5. Пререквізити курсу

Міждисциплінарні зв'язки дисципліни: Як галузь екологічної науки Екотрофологія ґрунтується на загальних екологічних законах і взаємодіє з природничими і технічними науками. Вивчення дисципліни базується на знаннях отриманих з таких навчальних дисциплін як: Вступ до спеціальності, Загальна екологія та неоекологія, Техноекологія, Фізика, Хімія, Аналітична хімія, Біологія, Ґрунтознавство, Екобіотехнологія, Природоохоронне законодавство, Гідрологія, Моніторинг довкілля та ін.

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання

Для методичного забезпечення курсу «Екотрофологія» використовується навчально-методична література та обладнання:

- електронний опорний конспект лекцій;
- ілюстративний матеріал;
- навчальні посібники
- мультимедійний проектор;
- відеофільми;
- об'єктно-модульне динамічне середовище навчання (MOODLE)..

7. Політики курсу

Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями.

Дотримання академічної доброчесності регулюється Кодексом академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<https://drive.google.com/file/d/1LIOReajanExMEnG2DvgdaFNACYWU00UL/view>) та Положенням про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (https://drive.google.com/file/d/0Б_ЕБvdN4dQSIMUozdmc2Ti0xY3MzMS1нbjlXLVVQSDZmNjU4/view?resourcekey=0-WAEбсеQZqnHelYoJoPZ3Kg). Списування під час контрольних робіт заборонені (зокрема, з використанням мобільних пристроїв). Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента та фактів списування є підставою для її незарахування викладачем (незалежно від масштабів плагіату чи обману).

Відвідування занять. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Під час відвідування всіх видів занять і консультацій очікується дотримання правил внутрішнього розпорядку Кам'янець-

Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<https://drive.google.com/file/d/1kXGZVxEIcG0Cmy33EvqF2c2E7nGHUrT8/view>) та етичних норм поведінки. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.

Якщо здобувач не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, виконав завдання модульної контрольної роботи (МКР) або самостійної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Пропущені заняття здобувач має відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Очікується, що здобувачі поступово відпрацьовуватимуть пропущені заняття й завершать цей процес вчасно. Відпрацювання лекційного заняття передбачає знання питань плану. Відпрацювання пропущеного практичного заняття передбачає опанування теоретичних питань плану заняття й виконання запланованих завдань.

Поведінка в аудиторії. Очікується, що всі студенти дотримуватимуться правил поведінки в аудиторії.

Письмові роботи. Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (модульна контрольна робота).

Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Література. Уся література, яку студенти не можуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Додаткові бали. Очікується, що всі студенти мають право на отримання додаткових балів за активність на заняттях.

8. Схема курсу

ЗМ 1 «Екотрофологія»

Тема 1. Теоретико-концептуальні основи екотрофології. Етнічні особливості харчування.

Тема 2. Економічні, соціальні та екологічні причини виникнення голоду. Продовольча безпека людства.

- Тема 3. Якісний склад харчового раціону.
- Тема 4. Основи фізіології харчування.
- Тема 5. Екологічні чинники, що знижують якість продуктів та сировини.
- Тема 6. Зміни в харчових продуктах при переробці та зберіганні.
- Тема 7. Санітарно-епідеміологічне значення їжі. Харчові інфекції та отруєння.
- Тема 8. Нормативно-законодавча база безпечності харчових продуктів та сировини.
- Тема 9. Організація системи контролю та забезпечення продовольчої безпеки.
- Тема 10. Ідентифікація харчових продуктів.

9. Рекомендовані джерела:

1. Димань Т.М. Екотрофологія. Основи екологічно безпечного харчування. Начальний посібник / Т.М. Димань, М.М. Барановський, Г.О. Білявський та ін. / За наук. ред. Т.М. Димань. – К.: Лібра, 2006. – 304 с.
2. Возіанов О.Ф. Харчування та здоров'я населення України // Журнал Академії медичних наук України. – 2002. – Т. 8, № 4. – С.645-657.
3. Даценко І.І. Гігієна та екологія людини. Навчальний посібник. – Львів: Афіша, 2000. – 248 с.
4. Донченко Л.В. Безопасность пищевой продукции / Л.В. Донченко, В.Д. Надыкта. – М.: Пищепромиздат, 2001. – 528 с.
5. Микитюк О.М. Екологічна безпека харчування людини: Навчальний посібник / О.М. Микитюк, Ю.Д. Бойчук, І.А. Іонов. – Харків: ХНПУ, 2007. – 180 с.
6. Павлоцька Л.Ф. Основи фізіології, гігієни харчування та проблеми безпеки харчових продуктів: Навчальний посібник / Л.Ф. Павлоцька, Н.В. Дуденко, Л.Р. Димитрієвич. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2007. – 441 с.
7. Закон України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів»/ Верховна Рада України. Закон від 23.12.1997, №771/97-ВР, Остання редакція від 04.04.2018. Внесення змін (закон від 18.05.2017 N 2042-VIII /2042-19/)// <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/771/97-%D0%B2%D1%80>

10. Система оцінювання та вимоги

Поточний контроль	Самостійна робота	Модульна контрольна робота	Сума
50 балів	10 балів	40 балів	100 балів

Максимальна кількість балів, яку можна отримати на практичних заняттях – **50 балів** за умови виконання всіх різновидів роботи, передбачених планами занять. Самостійна робота оцінюється по **10 балів**. Модульна контрольна робота складається з завдань різного ступеня складності. Максимальна кількість балів, яку можна отримати за модульну контрольну роботу становить **40 балів**.

Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі. До її написання допускаються всі студенти. Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати. Невиконання МКР оцінюється 0 балів.

Студенти, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Якщо студент не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях; не виконав або виконав МКР, завдання самостійної та індивідуальної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Студенти, які не мають академічної заборгованості за результатами поточного контролю, отримують оцінки за результатами підсумкового контролю у формі заліку з кредитного модуля.

Студенти, які мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, отримують за результатами підсумкового контролю у формі заліку оцінку F за шкалою ECTS та „не зараховано”/„незадовільно” за національною шкалою.

Студенти, які мають академічну заборгованість за результатами підсумкового контролю у формі заліку, зобов'язані ліквідувати її в терміни, визначені графіком ліквідації академічної заборгованості.

До індивідуального навчального плану студента результати підсумкового контролю у формі заліку заносяться за умови, якщо студент не має академічної заборгованості за результатами поточного контролю та його рейтингова оцінка є більшою або рівною 60 балів.

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни	Оцінка за шкалою ECTS	Рекомендовані системою ECTS статистичні значення (у %)	Національна залікова оцінка
90-100 і більше	A (відмінно)	10	зараховано
82-89	B (дуже добре)	25	
75-81	C (добре)	30	
67-74	D (задовільно)	25	
60-66	E (достатньо)	10	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)		не зараховано
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)		